

דברי הכנסת

כנס מיוחד

הישיבה המאתיים-ושלשים-ושש של הכנסת הארבע-עשרה

יום שני, ב' באלול התשנ"ח (24 באוגוסט 1998)

ירושלים, הכנסת, שעה 11:03

תוכן העניינים

הודעת היושב-ראש

הקיפאון במשא-ומתן המדיני על רקע המתיחות הגוברת

ביהודה ושומרון ובמזרח התיכון

המלחמה בטרור באשר הוא והמצב בלבנון

ההסלמה בלבנון, הרצח בתל-רומיידה והשלכותיו על האירועים בחברון

ומצב המשא-ומתן המדיני

הרצח ביצהר ומצב הביטחון

הודעת היושב-ראש

היו"ר ד' טל:

בוקר טוב, חברי הכנסת. ישיבת הכנסת פתוחה. היום יום שני, ב' באלול התשנ"ח, 24 באוגוסט 1998.

חברי הכנסת, על-פי דרישה של יותר מ-60 חברי כנסת, זימן יושב-ראש הכנסת ישיבת מליאה בפגרה, ועל סדר-היום ארבעה נושאים.

חברי הכנסת, על דעת כל ראשי הסיעות הוסכם, שהדיון היום יתקיים כאן באולם האודיטוריום. ראוי להזכיר, שזו הפעם השנייה שמתקיים דיון מחוץ לאולם המליאה. הפעם הראשונה היתה במלחמת ששת הימים, וזו הפעם השנייה, אם לא נביא בחשבון שהתקיימה ישיבה של מליאת הכנסת בקריית-שמונה. אני מקווה, חברי הכנסת, שאחרי החגים, בעזרת השם, נחזור לאולם המליאה המשופץ.

חברי הכנסת, ראש הממשלה ביקשני להודיע, כי על-פי סעיף 36(א) לחוק-יסוד: הממשלה, מילא השר אביגדור קהלני את מקומו של שר המשפטים בעת היעדרו מהארץ, מיום כ"א באב התשנ"ח, 13 באוגוסט 1998, עד יום כ"ח באב התשנ"ח, 20 באוגוסט 1998. שר המשפטים שב ארצה ביום כ"ח באב התשנ"ח, 20 באוגוסט 1998.

השר אביגדור קהלני מילא את מקומו של שר התיירות בעת היעדרו מהארץ, מיום כ' באב התשנ"ח, 21 באוגוסט 1998, עד יום א' באלול התשנ"ח, 23 באוגוסט 1998. שר התחבורה שב ארצה ביום ב' באלול התשנ"ח, 24 באוגוסט 1998.

השר יולי אדלשטיין מילא את מקומו של שר התעשייה והמסחר בעת היעדרו מהארץ, מיום כ"א באב התשנ"ח, 13 באוגוסט 1998, עד יום ג' באלול התשנ"ח, 25 באוגוסט 1998.

הקיפאון במשא-ומתן המדיני על רקע המתיחות הגוברת

ביהודה ושומרון ובמזרח התיכון

היו"ר ד' טל:

חברי הכנסת, נתחיל בסדר-היום: הצעות דחופות לסדר-היום. נאפשר היום עשר דקות לכל נושא. הנושא הראשון – הקיפאון במשא-ומתן המדיני על רקע המתיחות הגוברת ביהודה ושומרון ובמזרח התיכון. נציג מפלגת העבודה, חבר הכנסת בנימין בן-אליעזר, יעלה ויבוא.

בנימין בן-אליעזר (העבודה):

אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה, אנחנו נמצאים כאן היום אחרי שבחברון, בתל-רומיידה, התבצע רצח מתועב. אני רוצה לומר לכם, שאת הנרצח, את הרב שלמה רענן, הכרתי מימים עברו, והלב דואב על מה שקרה שם.

את הרצח צריך לגנות בכל לשון. אני, כאיש מפלגת העבודה, מצטער צער עמוק על כך שיושב-ראש הרשות הפלסטינית לא מצא לנכון לגנות את הרצח הזה. רצח הוא רצח.

עבד-אלמאלכ דהאמשה (מד"ע-רע"ם):

כל רצח צריך לגנות.

בנימין בן-אליעזר (העבודה):

אם יש מקום, הרי שאני קורא לו מכאן שינצל את הרגע האחרון כדי לגנות את מה שקרה שם.

אבל לא רק את זה ראינו שם. ראינו שם מחזה שעורר מיאוס, שאט נפש וחרדה. ברוך מרזל, גדול המסיתים וגדול הפושעים, אמר את מה שאמר היום על נשיא המדינה, שאמור להיות סמל שמאחד את כל בית ישראל. ועוד איפה? כאשר נשיא מדינת ישראל בא לנחם את משפחת הנרצח. אני יודע שאולי זה לא ינעם לחלק מחברי בסיעה, אבל אומנם, אין אסון יותר גדול מאשר ברוך מרזל לאלה שמאמינים כפי שהם מאמינים ונוכחים ביהודה ושומרון, אף שאנחנו לא מסכימים לדרכם. ברוך מרזל – שמבית-מדרשו יצא יגאל עמיר, שביצע את הרצח הנורא ביותר, רצח רבין, זיכרוננו לברכה – המשיך אתמול בשיטתו בלי כחל ושרק.

אברהם הירשזון (הליכוד-גשר-צומת):

גם היום.

בנימין בן-אליעזר (העבודה):

הכנסת חייבת לצאת בקריאה, ולא משנה מאיזו מפלגה ומאיזה זרם, שהמערכת המשפטית תמצא כל דרך כדי לשים את האיש הזה מאחורי סורג ובריח; אסור לאיש הזה להסתובב חופשי, אסור לאיש הזה לנוע ולומר את דברו. הוא המסית. תזכרו את דברי. חודש ימים לפני הרצח זעקתי בישיבת הממשלה: יהיה רצח. ואני אומר לכם גם פה: יהיה רצח. כאשר ברוך מרזל מסית, הוא לא מבדיל בין ימין לבין שמאל, בין ראש ממשלה זה לאחר. זה האיש הגרוע שבגרועים. המערכת מוכרחה למצוא דרך כדי שהוא ושכמותו ימצאו את עצמם רק במקום אחד ויחיד שראוי להם. אינני יודע בשם מי הוא

מדבר – בשם הדת? הדת שאני התחנכתי עליה חונכה אותי לאחדות, לאהבת ישראל, לא דת של רצח.

כואב מה שקרה שם, וכשקרה מה שקרה נזכרתי דווקא ב-1983, עת נקראתי כאזרח על-ידי ראש הממשלה דאז, מנחם בגין, זכרו לברכה, ומשה ארנס, ייבדל לחיים ארוכים, שהיה שר הביטחון, והם ביקשו ממני שאהיה מתאם הפעולות בשטחים לאחר שירות של שש שנים ביהודה ושומרון. כמפקד היתה לי הפסקה של שנה וחצי, וקראו לי לחזור. אני זוכר, שעלתה אז במליאת הכנסת גאולה כהן ושאלה את שר הביטחון בשאלתא: האם אתה יודע את מי אתה לוקח? – היא התכוונה אלי – והאם שמת לב לרוב המאמרים שפרסם האיש הזה בגנות ההתיישבות בלב היישוב הערבי בחברון? חשבת אז שזה אסון וגם היום אני חושב שזה אסון. אם יש דבר שאני מצטער עליו צער עמוק – שאנחנו, לשעבר חברי הממשלה של יצחק רבין, זיכרוננו לברכה, לא מצאנו מספיק כוח כדי להביא לכך, שאחרי הרצח הנתעב במערת-המכפלה, שנעשה על-ידי רוצח יהודי, לא פנינו אותם, כדי לשמור על הילדים, כדי למנוע את הרצח.

מה מנסים למכור לי כאן כשאומרים "לבנות בנייה קשיחה"? אני אומר לכם, לא כפוליטיקאי, אני אומר לכם היום כאיש שמכיר את השטחים: לא יעזור דבר. תקימו מגדלים, תקימו מבנים, תקימו חומות בטון – רצח ימשיך להיות בלב חברון; לא יעזור דבר. לא יעזור דבר בוודאי ובוודאי כל עוד ההליך המדיני תקוע, והוא ימשיך להיות תקוע אם לא נלך לקראת מצב שבו תהיה הכרה של שני העמים בדו-קיום; שום דבר לא יקרה – הרצח יימשך, ואנחנו נמשיך לזעוק ולקבור את מתינו. וחבל, חבל, חבל.

האם מישהו ראה אתמול בטלוויזיה כיצד תלמידים בני 10, 12, שלומדים בישיבה בחברון עוברים והופכים את כל הבסטות בחברון? זה מביא לשלום? זה מביא לאהבה? עוד רצח יהיה ועוד רצח יהיה, ואז יגידו: אין עם מי לדבר.

אין ערך לניירות ואין ערך להסכמים, ואין ערך לדבר אם לא תהיה הכרה של שני העמים, שהגיע הזמן למצוא דרך משותפת לחיים יחד. אפשר לכנס את המל"פ ולהחליט איזה החלטה שרוצים, אבל אם קורה מה שקורה בחברון – זו החממה הגדולה ביותר לטרור. אתם חייבים לראות את מה שקורה פה על רקע מה שקורה מחוץ לישראל, וזה לא פשוט.

אל ישלה עצמו אדם, שעל-ידי הסכם או שינויים באמנה או על-ידי בניין או שומר נפתור את הבעיה. יצטרכו עשר אוגדות, וביטחון מוחלט לא יהיה. הדרך היחידה שבאמצעותה אפשר להתמודד – אם שני הצדדים יילחמו נגד הטרור ולאורך זמן. שני הצדדים יילחמו נגד הטרור כאשר תיצור תמריץ לצד השני, שיהיה לו עניין להילחם בטרור.

מה קרה אחרי הסכם אוסלו, שרבים כל כך מקללים אותו? מי ביצע את הפעולה כאשר הרגו 19 אנשי "חמאס"? אנחנו? הם עשו את הדבר הזה, כי הם הבינו שה"חמאס" הולך לשרוף להם את כל מה שהם רוצים לשבת עליו ולבנות עליו. במקום ליצור את התנאים כדי שיהיה להם כדאי, אנחנו ממשיכים לומר: אמרנו לכם, ועוד השהיה; הנה אמרנו לכם, ועוד השהיה.

ישראל היא מדינה נפלאה, ויש לה הרבה ביטחון, ויש לה שירותים מצוינים. צריך לזכור דבר אחד – היא לא חיה לבד. היא חיה במסגרת של עולם שלם שיש בו תהליכים והתרחשויות, והטרור הוא

עלול להגיע אלינו. ועל מה אנחנו מתבשרים? אנחנו מתבשרים חדשות לבקרים: עוד מעט ותהיה פעימה, עוד מעט ותהיה נסיגה של 13%.

לפעמים אני יושב וצוחק דווקא כאיש מפלגת העבודה. אני לא יודע איפה גנדי – הנה גנדי. חבר הכנסת זאבי, באיזו קלות הולכים על 3% ממדבר יהודה? מי שכבר מדבר על ערך אסטרטגי, אז מדברים על מדבר יהודה? שמורת טבע?

אבל אין על מה לדבר, אין עם מי לדבר. תאמינו לי, אין לנו ברירה. אותו הדבר גם בלבנון. והלב דואב וכואב, ורצים ממשפחה למשפחה, והעיניים בוכות, ואתה אומר: יהיה בסדר, יהיה בסדר.

שום פתרון לא יהיה, לא בלבנון ולא כאן, אם התהליך המדיני לא ירוץ ולא יתחיל לנוע ולא נתחיל למצוא נתיבות הידברות. ניסו הכול מכל הכיוונים ומכל הזוויות. הצרפתים וההולנדים והצ'כים – אני לא יודע את מי עוד יביאו לכאן. לא יעזור דבר אם לא נמצא דרך להגיע להידברות עם הסורים, אם לא נמצא דרך להגיע להידברות עם העולם הערבי.

חמש שנים לאוסלו, מה אני רואה פה היום? במקום עשרות דגלים בבירות העולם הערבי, היום אני רואה, שאנחנו רצים מסיבוך לסיבוך, ממצוקה למצוקה. ואפילו הבמה הזו, הכל-כך יפה, דגל ישראל מכסה בה את השלום. תודה רבה לכם.

הי"ר ד' טל:

תודה לחבר הכנסת בן-אליעזר.

המלחמה בטרור באשר הוא והמצב בלבנון

הי"ר ד' טל:

הנושא הבא: המלחמה בטרור באשר הוא והמצב בלבנון. ינמק את ההצעה חבר הכנסת ראובן ריבלין. השרה לימור לבנת תענה במשולב על כל ההצעות.

ראובן ריבלין (הליכוד-גשר-צומת):

אדוני היושב-ראש, חברי וחברותי חברי הכנסת, ימיו של הסיפור הזה, סיפור השנאה התהומית הרצחנית, כימיה של ההתיישבות היהודית החדשה בארץ-ישראל. תל-רומיידה כיצהר, כירושלים המתחדשת, כמעלה-עקרבים, ככפר-עציון, כתל-חי – כולן נקודות ציון עקובות מדם, כולן תזכורות מרות לסביבה הקשה שבה אנו חיים.

הדברים יפים גם לעת רגיעה, ובעיקר לעת של שלום אמיתי או שלום מדומה, שהרי דווקא ביושבנו אל שולחן המשא-ומתן, כאשר התקוות מרקיעות שחקים, פעמוני השלום מצלצלים וניחוח המזרח התיכון החדש נישא באוויר, דווקא אז עלינו לשנן היטב היכן אנו חיים באמת, כי הרי תוצאותיה העגומות של השאננות – אם כל חטאת – ואת עשרות קורבנותיה של דת השלום המדומה, משיחיות השקר שהתמכרו לה מנהיגינו, ובשיכרונם סחפו את כולנו אל התהום – את אלה אנו חשים על בשרנו יום יום. הכול מפני ששכחנו מי הם שכנינו, מי הם הפרטנרים שלנו, עם מי נגזר עלינו לחיות בארץ הזאת; והלוואי שכבר נוכל לומר עם מי נועדנו לחיות כאן בארץ הזאת.

דווקא משום שנגזר עלינו לחיות יחד ודווקא מפני שבסופו של דבר לא תהיה ברירה אלא לחיות זה לצד זה, עם לצד עם על אותה חברת ארץ, דווקא משום כך עלינו לשנן לעצמנו כל הזמן, כי אותם פרטנרים, אותם שכנים הרואים את עצמם, לצערנו הרב, שכנים בעל כורחם, לו יכלו, לא היו משאירים אותנו בחיים. לו יכלו, היו שוחטים אותנו.

וכן, מה לעשות? הים הוא אותו ים, הערבים הם אותם ערבים, השאיפות, כפי שאנחנו יכולים להיווכח בקלות מהאזנה לרדיו הפלסטיני – וחבר הכנסת הנכבד והשר לשעבר פואד בן-אליעזר, זעקת זעקה איומה על אותם ילדים בני ישיבה בחברון ההולכים ופורעים בערבים, אבל באותה נשימה יכולת להזכיר, ולו במעט, אותן קייטנות שטנה, אותן קייטנות שבהן מחנכים לרצח יהודים, אותן קייטנות שאומרות: לא יקום העם הפלסטיני אלא כאשר יהיה הוא בירושלים, כאשר יהיה הוא ביפו ובעכו, אותה רשות המבקשת לעשות אתנו שלום – – –

עבד-אלמאלכ דהאמשה (מד"ע-רע"ם):

יש לנו זכות להיות בירושלים.

ראובן ריבלין (הליכוד-גשר-צומת):

– – – כן, לתלמידי בית-הספר, לילדי הגן, לינוקות – – –

עבד-אלמאלכ דהאמשה (מד"ע-רע"ם):

למה לא?

ראובן ריבלין (הליכוד-גשר-צומת):

– – ליונקי שדיים, הם אומרים והם משננים יום יום ולילה לילה: ג'יהאד בירושלים. לא יהיה כופר בירושלים, לא יהיה כופר ביפו, לא יהיה כופר בעכו – – –

עבד-אלמאלכ דהאמשה (מד"ע-רע"ם):

— — —

היו"ר ד' טל:

חבר הכנסת עבד-אלמאלכ דהאמשה.

עבד-אלמאלכ דהאמשה (מד"ע-רע"ם):

— — —

ראובן ריבלין (הליכוד-גשר-צומת):

הערבים הם אותם — —

היו"ר ד' טל:

חבר הכנסת עבד-אלמאלכ דהאמשה.

ראובן ריבלין (הליכוד-גשר-צומת):

— — ערבים. השאיפות, כפי שאנו יכולים להיווכח, אדוני היושב-ראש, בקלות, מהאזנה — —

עבד-אלמאלכ דהאמשה (מד"ע-רע"ם):

— — —

היו"ר ד' טל:

חבר הכנסת עבד-אלמאלכ דהאמשה.

ראובן ריבלין (הליכוד-גשר-צומת):

— — לרדיו הפלסטיני, מרפרוף בספרי הלימוד — —

עבד-אלמאלכ דהאמשה (מד"ע-רע"ם):

— — —

היו"ר ד' טל:

חבר הכנסת עבד-אלמאלכ דהאמשה.

ראובן ריבלין (הליכוד-גשר-צומת):

— — בבתי-הספר, מהאזנה לשירי ההלל המצמררים לרוצחים הנשמעים מפי עוללים בקייטנות, הן אותן שאיפות, והאמצעים, האמצעים לפעמים הם אותם אמצעים. וכשאינן ידם של הרוצחים משגת נשק חם, כשאין הם יכולים לאחוז בנשק החם, נשלפת הסכין.

הרי לכם התבנית החוזרת על עצמה, המלווה אותנו מאז שבנו לבנות את ארצנו. אנחנו בונים והם מנסים להרוס; אנחנו נוטעים והם מבקשים לעקור נטוע; אנו מתקדמים והם נאבקים להסיגנו לאחור. אנו, ידנו מושטת לשלום, והם — ידם אוחזת בחרב.

קריאות:

— — —

אחמד סעד (חד"ש-בל"ד):

מי עוקר?

ראובן ריבלין (הליכוד-גשר-צומת):

עצוב, פסימי, חסר תקווה? – לא. זאת פשוט עובדה שאנחנו חיים אתה וצריכים להכיר בה מדי יום.
עובדה זו אינה צריכה, בהכרח, למנוע כל סיכוי להשלמה בין העמים, אך השלמה זו אפשרית, ואני
מאמין – –

רן כהן (מרצ):

הערבים הם אותם ערבים.

ראובן ריבלין (הליכוד-גשר-צומת):

כן, כן, ילמדו וידעו שאנו נחושים – –

רן כהן (מרצ):

ראובן ריבלין (הליכוד-גשר-צומת):

כן, כן, חבר הכנסת רן כהן. זה שאתה החלטת שהם כבר רוצים אתנו שלום, ובאמת אותו יעד של
חתימה על הסכם אוסלו, כאשר אתם וממשלתכם – והיו ביניהם שרים מטעמכם, ושרים לא האחרונים
בשרי ממשלת רבין, אשר חתמו על ההסכם, והם חייבו את ערפאת לבוא ולהתחייב על אותם דברים
שהיום ממשלת נתניהו מבקשת שיקיימו אותם – –

אמנון רובינשטיין (מרצ):

ראובן ריבלין (הליכוד-גשר-צומת):

ואתם, שהחתמתם את ערפאת על כל אותם תנאים, אם מדובר באמנה הפלסטינית – –

אמנון רובינשטיין (מרצ):

ראובן ריבלין (הליכוד-גשר-צומת):

— אם מדובר בהסגרת רוצחים, אם מדובר בהגבלת נשק, כל אותם תנאים שאתם חתמתם עליהם
— כל מה שאנחנו מבקשים, שלא יקיימו כלפינו, יקיימו כלפיכם — — —

קריאות:

— — —

היו"ר ד' טל:

חברי הכנסת. חבר הכנסת רן כהן, לא שומעים אותך.

ראובן ריבלין (הליכוד-גשר-צומת):

רבותי, הם חותמים על נייר, אבל הם צריכים — — —

עבד-אלמאלכ דהאמשה (מד"ע-רע"ם):

— — —

היו"ר ד' טל:

חבר הכנסת עבד-אלמאלכ דהאמשה, אני מבקש.

עבד-אלמאלכ דהאמשה (מד"ע-רע"ם):

— — —

היו"ר ד' טל:

חבר הכנסת עבד-אלמאלכ דהאמשה, אני מבקש.

טלב אלסאנע (מד"ע-רע"ם):

מה אתה מציע?

היו"ר ד' טל:

חבר הכנסת טלב אלסאנע, בוא נאפשר לחבר הכנסת ריבלין לומר את דברו.

ראובן ריבלין (הליכוד-גשר-צומת):

קודם כול, שאנחנו נהיה איתנים בעמדותינו, שלא בעד פיסת נייר נתפרק מכל נכסינו.

אני מציע, שאנחנו, העם היהודי והעם הערבי בארץ-ישראל, נחיה במדינה יהודית דמוקרטית, בשטחי ארץ-ישראל, שכן כל הפרדה היא חלום תעתועים, כל הפרדה לא תביא אותנו לשלום וכל הפרדה היא פיקציה, בבחינת מתן אספירין לחולה קשה.

אם נישא וניתן עם הפלסטינים מתוך הכרה שאנחנו נושאים ונותנים עם אויבינו, עם אלה התומכים, בין בגלוי ובין בסתר, בהמשך קיומה של התוכנית האיומה שכה הורגלנו לה, אולי, רק אולי נוכל להגיע להסדרים מניחים את הדעת, מתוך ריאליזם ולא מתוך חלומות שווא, מתוך התפכחות מאשליות ולא מתוך התמכרות לטעמן המתוק, הרגעי.

שבח וייס (העבודה):

מה הריאליזם שלך?

ראובן ריבלין (הליכוד-גשר-צומת):

הריאליזם שלי הוא מצב שבו רב בישראל ישב בתל-רומיידה, מקום שבו התיישב, בהסכמת כל ממשלות ישראל כולן, בין שהממשלה טעתה בהחלטה בין שלא טעתה בהחלטה – – –

אבנר חי שאקי (מפד"ל):

בהסכמת האמריקנים.

ראובן ריבלין (הליכוד-גשר-צומת):

— — — בין שהממשלה טעתה בהחלטתה בין שלא טעתה בהחלטתה, בין ששר לשעבר יבוא ויכה היום על חטא על דבר שהוא מתחרט עליו. הם יושבים בדין, הם יושבים בשליחות האומה, הם יושבים משום שיהודים ישבו בחברון לעולמי עולם, כי אם אנחנו רוצים שלום – מדוע לא ישבו יהודים בחברון? מדוע לא ישבו אלה לצד אלה יהודים וערבים בחברון? הרי לשלום פנינו. אבל אתם מספרים סיפורים.

שבח וייס (העבודה):

— — — אתה מציע להחליף — — —

אופיר פינס-פז (העבודה):

— — —

ראובן ריבלין (הליכוד-גשר-צומת):

— — — אם אדוני היושב-ראש ייתן לי את הזמן המתאים, אני אהיה מוכן — — —

קריאות:

— — —

אופיר פינס-פז (העבודה):

— — —

היו"ר ד' טל:

חבר הכנסת פינס.

ראובן ריבלין (הליכוד-גשר-צומת):

אדוני היושב-ראש, חברי חברי הכנסת, הדברים הללו, כפי שציינתי, רלוונטיים לאסוננו בכל פעם שמכה בנו הרצחנות הערבית. מה נוכל לומר היום שלא נאמר בעבר? מה, לכאורה, נשתנה בימים אלה שבהם אתם מספרים לנו על שלום?

אומר לכם, חברי הכנסת, מה נשתנה. אנחנו השתנינו. אם בעבר היתה כל פעולת טרור גוררת אחריה, מייד, תגובה חריפה, כואבת וקטלנית מצדנו, הרי היום אנחנו מגמגמים. היום אנו "משיבים" אש אל מקורות הירי, אנו "מגישים תלונה" לוועדה כזאת או אחרת. היום אנו "מוחים בתוקף" בפני ערפאת, או "קוראים לרשות הפלסטינית להסגיר רוצחים" אלה או אחרים. ולכן, מה הפלא שכולנו נפעמים מעוצמת התגובה האמריקנית לנוכח הטרור?

אגב, כאן אולי כדאי להזכיר לכל המתלהבים מן התגובה האמריקנית, אפילו בקרב אנשים בכירים בשורות מרצ, צריך להזכיר לכולם, כי השיח' אחמד יאסין, אותו "שיש חולני שימיו ספורים", שממשלתי אחראית לשחרורו, אבל הוגדר על-ידי כולכם כישיש חולני שימיו ספורים –

קריאות:

— — —

ראובן ריבלין (הליכוד-גשר-צומת):

— — כבר הבטיח כי הנקמה תופנה אלינו — —

קריאות:

— — —

ראובן ריבלין (הליכוד-גשר-צומת):

— — אלא מה? אל מי היא תופנה? עלינו אפשר לסמוך, אומר יאסין. עלינו אפשר לסמוך.

רן כהן (מרצ):

— — —

קריאות:

היו"ר ד' טל:

חבר הכנסת רן כהן, חבר הכנסת רובי ריבלין הודה שממשלתו שחררה.

ראובן ריבלין (הליכוד-גשר-צומת):

אני מודה שממשלתי אחראית, בסופו של דבר, לשחרורו של יאסין, אני רק זוכר מה אתם אמרתם לגביו.

רן כהן (מרצ):

קריאות:

ראובן ריבלין (הליכוד-גשר-צומת):

הוא כבר הבטיח נקמה. הוא הבטיח כי הנקמה תופנה אלינו. הוא אומר: עלינו אפשר לסמוך. האמריקנים, הוא אומר, לך תדע מה הם יעוללו למי שמעז לאיים עליהם. אבל ישראל? – עליה אפשר לסמוך שתיוותר המומה, שתמיד יימצאו בה אלה שיפנו את האצבע המאשימה אל העוני, אל בעיות הפליטים, אל המתנחלים, אל הנכבה, אל הפעימה, אל השד יודע מי, וכמובן, תמיד, אל ראש הממשלה, ראש הממשלה בנימין נתניהו.

מתי התערטלנו כך מכבודנו? מתי הפסקנו להיות אומה שדם בניה אינו הפקר? כיצד זה שבנו, לפתע, אל הגלות, אל השטעטל, אל היללות, הנהי, הקינות אחרי הפוגרום? כיצד זה חדלנו להיות עם חופשי שחיתתו מוטלת על סביבותיו וחזרנו להיות יהודים מוכים? מתי כך פשטנו את הרגל, גברתי שרת התקשורת? ההיה זה חלום השלום המתוק? ההיו אלה ההבטחות בדבר מזרח תיכון חדש? ההיתה זאת משיחיות השקר שעד עתה אנו מתקשים להירפא ממנה?

קריאות:

ראובן ריבלין (הליכוד-גשר-צומת):

ההיתה זאת ההתמכרות לחיוכי העולם, לידיהם הפרוסות של מנהיגי ערב?

היו"ר ד' טל:

חבר הכנסת ריבלין, לסיים.

ראובן ריבלין (הליכוד-גשר-צומת):

הבה נתעשת, הבה נחזור אל עצמנו, הבה נהיה אנו הילדים הרעים של השכונה, הבה נהיה קצת אמריקנים באמת.

רן כהן (מרצ):

רובי ריבלין, הבטחתם שלום וביטחון, איזה נאום זה?

ראובן ריבלין (הליכוד-גשר-צומת):

נכון.

רן כהן (מרצ):

מה זה הנאום האפוקליפטי הזה? איפה השלום והביטחון?

ראובן ריבלין (הליכוד-גשר-צומת):

אני קורא לממשלת ישראל לחזור ולהתעשת ולדאוג לכך שממשלת ישראל תהיה אחראית לביטחון, ולא נלך ונחפש כל מיני כאלה שיהיו אחראים לביטחון.

אפי אושעיה (העבודה):

תעשו משהו – – –

ראובן ריבלין (הליכוד-גשר-צומת):

רק מלה אחרונה, אדוני, בקשר לטרור.

היו"ר ד' טל:

מלה אחרונה.

ראובן ריבלין (הליכוד-גשר-צומת):

אני רוצה לומר לחברי, החברים מהשמאל, אנחנו מדברים נגד כל סחטנות. אני רוצה לומר, שבכל פעם שערפאת מזהיר, ואתם מזהירים יחד אתו, שאם לא תהיה התקדמות בתהליך השלום – וערפאת מבהיר בצורה מפורשת ביותר מהי התקדמות בתהליך השלום: התקדמות בתהליך השלום היא יציאה מהתהליך כאשר כל תאוותו בידו, מדינה פלסטינית שירושלים בירתה – – –

אחמד סעד (חד"ש-בל"ד):

נכון.

ראובן ריבלין (הליכוד-גשר-צומת):

נכון, נכון. אם לא ניתן לו את כל אשר הוא דורש, הוא ישחרר וישלח בנו את ה"חמאס" – – –

היו"ר ד' טל:

חבר הכנסת ריבלין, אני מבקש לסיים.

ראובן ריבלין (הליכוד-גשר-צומת):

לא יקום ולא יהיה, לא ניתן יד לטרור ולא נאפשר טרור, לא נאפשר סחיטה ולא ניתן יד לסחיטה.

עבד-אלמאלכ דהאמשה (מד"ע-רע"ם):

תהרוס את השלום.

ההסלמה בלבנון, הרצח בתל-רומיידה והשלכותיו על האירועים בחברון

ומצב המשא-ומתן המדיני

היו"ר ד' טל:

חבר הכנסת חיים אורון. ההסלמה בלבנון, הרצח בתל-רומיידה והשלכותיו על האירועים בחברון ומצב המשא-ומתן המדיני – הצעת מרצ ומפלגת העבודה. בבקשה.

חיים אורון (מרצ):

אדוני היושב-ראש, חברי הכנסת, בפתח דברי אני מבקש להביע את השתתפותנו בצערה של משפחת הרב שלמה רענן, על רצח אבי המשפחה. אין מלים חריפות מספיק לגנות רצח, ורצח זה בכלל זה.

היום אני מבקש להזכיר גם את אלה מבין הפלסטינים, וחלקם שותפים שלנו, שחושבים שכאשר מדובר ברצח של מתנחל אפשר להיות פחות נחרץ מאשר לגבי רצח במרכז ירושלים. דווקא אני מרגיש שחובתי לומר להם: האלימות הזאת אסור שתעבור בשתיקה, אסור בתכלית האיסור שיתפתח איזה יחס דיפרנציאלי לרציחות שונות.

שמעתי את דברי חבר הכנסת רובי ריבלין. ידידי רובי ריבלין, אני רוצה להגיד לך בכל הכנות: אני בדרך כלל מעדיף את האוריגינל. אחרי ידבר חבר הכנסת זאבי, הוא יאמר את מה שאמרת עכשיו –

שבח וייס (העבודה):

הוא יהיה יותר מתון.

אמנון רובינשטיין (מרצ):

יותר עקבי.

חיים אורון (מרצ):

— והוא יאמר זאת באופן עקבי, זאת דעתו. אבל אתה, נציג סיעה בקואליציה שהלכה לקבל את אמון העם, כן – עבור שלום וביטחון? מה הסברת לנו פה עכשיו? הסברת שבעצם אין שום דרך לשלום. אנחנו מדברים כאן על חברון? חתמו על הסכם בחברון, ומה אמרו על ההסכם הזה אחרי שהוא נחתם? – "הבאנו הסכם טוב לעם ישראל, בטוח יותר, אחראי יותר, הסכם של הדדיות, הסכם שרק שיקולי ביטחון של ישראל קובעים בו". מי אמר את זה? יוסי שריד? שמעון פרס? זה ציטוט מדברי בנימין נתניהו בכנסת ב-16 בינואר 1997. אל מי אתם באים בטענות?

אברהם הירשזון (הליכוד-גשר-צומת):

בנסיבות שהיו.

חיים אורון (מרצ):

בנסיבות שהיו?

קריאות:

— — —

חיים אורון (מרצ):

חבר הכנסת הירשזון, מי ניהל את המשא-ומתן? ניהל אותו אשף המשא-ומתן. מה זה אשף המשא-ומתן? הוא יודע לנהל משא-ומתן.

זאב בויס (הליכוד-גשר-צומת):

פרס עשה שלום בחברון?

חיים אורון (מרצ):

אין שלום בחברון.

זאב בויס (הליכוד-גשר-צומת):

מה יותר טוב, לעשות שלום על פירוז או לא לעשות כלום?

חיים אורון (מרצ):

חבר הכנסת בויס, תקשיב לי, יהיו לך סיבות טובות יותר להפריע. בכל זאת אין שלום בחברון ואין ביטחון בחברון. ולא יכול להיות שלום בחברון ולא יהיה ביטחון בחברון כל זמן שלא מתקיימים שני תנאים: התנאי הראשון והעיקרי – שמתקיים תהליך שלום אמיתי; והתנאי השני ההכרחי, המייד – לפנות את הפורעים הללו מלבה של חברון.

קריאות:

חיים אורון (מרצ):

לפנות את המתישבים, השרה לימור לבנת, לפנות את המתיישבים מתל-רומיידה, מבית-הדסה, מבית-שניאורסון ומבית-רומנו.

קריאות:

היו"ר ד' טל:

חבר הכנסת ריבלין, אני מבקש.

זאב בויים (הליכוד-גשר-צומת):

— — —

היו"ר ד' טל:

חבר הכנסת בויים.

עבד-אלמאלכ דהאמשה (מד"ע-רע"ם):

העולם יודע מי הפורעים, לא רק אנחנו.

נסים דהן (ש"ס):

אלה שבאים מהכפרים הערביים.

חיים אורון (מרצ):

לא צריך מבנים קשיחים בתל-רומיידה. מה שהיה צריך לעשות פעמים מספר, ומה שצריך לעשות מוקדם ככל האפשר, כל זמן שיש שם קרוונים – כן, לעלות עם שבעה טרקטורים ולהוריד את הקרוונים מתל-רומיידה, בדרך המפותלת בלבה של חברון, משום שהם יושבים שם רק בשביל ליצור חיכוך, רק בשביל ליצור מתח, רק כדי לא לאפשר לכולנו להתקדם למקום שאנחנו רוצים להגיע אליו.

שמעתי את מועצת יש"ע, שאומרת שצריך לפנות את ברוך מרזל מחברון. אני מבין שרק להם יש סמכות לפנות. כאשר אנחנו דורשים לפנות – זה טרנספר של יהודים; כאשר הם דורשים לפנות – זה שיקולי ביטחון עליונים.

אני מודה, אני לא מתכוון להתעסק הרבה עם העברייני המועד הזה, ברוך מרזל; הוא מטריד אותי פחות. תגידו, מה אתם אומרים לילדים בני חמש ובני עשר, כשמסתובבים כך בכיכר של שוק וזורקים דוכני ירקות? מה יש לכם לומר לאמהות שלהם? מה צומח שם? איך זה צמח שם כך? רק אתמול ראיתם את זה בטלוויזיה? אתם לא יודעים שזה קיים זה שנים בחברון? לא אמרנו לכם את זה? לא ראינו את זה? זה צומח שם. כל תכליתם היא, שחברון תיהפך למוקד של עימות קבוע בין יהודים ובין פלסטינים, כדי למנוע אפשרות של התקדמות בתהליך השלום. ברוך מרזל הוא הבעיה? הרי יש בעיה.

אהרן דומב, דובר מאוד רהוט של מועצת יש"ע, אמר היום משפט, שאני מודה, אני הייתי מאוד נזהר מלהעלות אותו על דל שפתי. בנייה תמורת דם? בזה מדובר? אתם מאמינים שכך יעשו ציונות, חבר הכנסת רובי ריבלין? אלה יהיו המחירים?

ראובן ריבלין (הליכוד-גשר-צומת):

אנחנו בנינו, והם שפכו את דמנו – זאת היתה הציונות.

חיים אורון (מרצ):

כך לא בנינו את הציונות.

קריאות:

זאב בויס (הליכוד-גשר-צומת):

מה קרה בעלייה לחנייתה?

חיים אורון (מרצ):

תפסיקו לבזות את שמה של חנייתה כל פעם מחדש.

קריאות:

היו"ר ד' טל:

חבר הכנסת זאב בויס.

חיים אורון (מרצ):

חניתה היא לא בית-הדסה ולא תל-רומיידה.

זאב בויס (הליכוד-גשר-צומת):

— — — זה לא משנה איפה

חיים אורון (מרצ):

תל-רומיידה היא פצצה מתקתקת, מכוונת, שכל פעם מישהו מותח ומותח את הקפיץ כדי שהיא תתפקע.

ראובן ריבלין (הליכוד-גשר-צומת):

בן-גוריון אמר לא ללכת מתל-חי.

היו"ר ד' טל:

חבר הכנסת ריבלין, אני מבקש.

זאב בויס (הליכוד-גשר-צומת):

— — — יגאל אלון אמר

קריאות:

— — —

היו"ר ד' טל:

חבר הכנסת שאקי, אני מבקש.

חיים אורון (מרצ):

לא מדובר רק בחברון – –

זאב בויס (הליכוד-גשר-צומת):

החיבור בין התיישבות לשפיכות דמים כבר היה בתחילת ההתיישבות.

חיים אורון (מרצ):

– – מדובר בעצם בקו שהולך על פני כל המקומות.

איציק מרדכי מחפש איזו נוסחה מפותלת: כעומק השלום עומק הביטחון, כעומק הנסיגה עומק השלום. יש נוסחה מאוד פשוטה, הוא יודע שאם היא לא תתבצע לא יהיה שלום עם סוריה. הוא כל כך יודע, כי יומיים אחרי שהוא השמיע משהו שנשמע כמו איתות, אולי, דאג אריק שרון, בעצה אחת עם ראש הממשלה, להודיע על – אל תספרו לנו סיפורים – 4,800 יחידות דיור ברמת-הגולן.

עוזי לנדאו (הליכוד-גשר-צומת):

כן ירבו.

חיים אורון (מרצ):

אלו דיבורים?

אבנר חי שאקי (מפד"ל):

אבל היה רוב בכנסת.

חיים אורון (מרצ):

אלו דיבורים? אלו אמירות? ואז אתם באים ואומרים לנו: אנחנו רוצים לצאת מלבנון. אתם יודעים כמונו שניתן לצאת מלבנון רק אם יתחיל תהליך רציני עם סוריה. תהליך רציני עם סוריה יתחיל רק

כאשר נדע שכולנו נאמץ את נוסחת יצחק רבין המנוח: כעומק השלום עומק הנסיגה. כאשר נחתור לשלום מלא, נהיה נכונים לסגת מכל רמת-הגולן. ראש הממשלה אמר לנו – – –

זאב בונים (הליכוד-גשר-צומת):

זה באמת עזר לכם לפתור את בעיית לבנון. פתרתם את בעיית לבנון...

חיים אורון (מרצ):

ראש הממשלה אמר לנו, שהוא לא נסע לאוסלו, כי הוא לא רוצה להשתתף בצרמוניות ובנוסטלגיה. אשר לצרמוניות, גברתי השרה, אני משאיר לך לשפוט. אני לפעמים חושב, שראש הממשלה הזה הוא צרמוניה מהלכת. אבל אשר לנוסטלגיה – אוסלו זה נוסטלגיה? בתוך אותו קלסר עם קמפ-דייוויד בנוסטלגיה, עם ההסכם עם ירדן בנוסטלגיה. מה המשמעות של אוסלו בנוסטלגיה? אוסלו זו אחת ההחלטות המשמעותיות ביותר שהתקבלו בהיסטוריה של מדינת ישראל מאז קיומה, זו הדרך היחידה – – –

ראובן ריבלין (הליכוד-גשר-צומת):

אז למה ערפאת לא מקיים אותה? למה הוא לא מקיים אותה?

חיים אורון (מרצ):

חבר הכנסת רובי ריבלין, את זה תשאל את ראש ממשלתך, שמצהיר גם היום – – –

אבנר חי שאקי (מפד"ל):

למה אתה פוחד לשאול את ערפאת?

חיים אורון (מרצ):

תשאל את ראש ממשלתך שמצהיר – – –

ראובן ריבלין (הליכוד-גשר-צומת):

— — —

חיים אורון (מרצ):

חבר הכנסת רובי ריבלין, מותר לי להעיר איזו הערה? יש פה קושי באולם הזה, שיושבים מאוד קרוב, ואז אפילו אין היתרון של המיקרופון.

שרת התקשורת ל' לבנת:

— — —

חיים אורון (מרצ):

אני מקווה שאת כל ההערות המצוינות האלה הוא מפנה אל כתובתו של ראש הממשלה, שמסביר שהוא חותר והוא פועל להגיע לשלום.

היו"ר ד' טל:

אבקש לסיים.

חיים אורון (מרצ):

אתם, במהלכים הללו, גם בחברון וגם בקבר יוסף וגם ברמת-הגולן וגם בלבנון, מוליכים אלינו אסון גדול. כולכם יודעים זאת, ויש אפילו מי שאומר שאין ברירה, שבעצם לצאת מאוסלו אפשר רק דרך אסון. יש מי שכבר אומר זאת, כבר יש מי שמדבר על זה. מזכיר הממשלה לשעבר אמר את זה. כפשוטו אתמול בטלוויזיה: אחרי שיהיה אסון גדול נוכל לצאת מאוסלו.

אני אומר לכם ומזהיר אתכם: יש רוב בכנסת בעד ביצוע הסכם אוסלו; יש רוב בכנסת בעד אפשרות להתקדם בו; יש רוב בכנסת, שקיצונים שבקיצונים שמחזיקים אתכם כל אחד בדש בגדו — — —

ראובן ריבלין (הליכוד-גשר-צומת):

מי זה מזכיר הממשלה לשעבר?

חיים אורון (מרצ):

יוסי בן-אהרן.

ראובן ריבלין (הליכוד-גשר-צומת):

הוא לא היה מזכיר הממשלה.

חיים אורון (מרצ):

מנכ"ל משרד ראש הממשלה לשעבר. סליחה על חוסר הדיוק, אבל תוכן הדברים שלו היה מאוד מפורש.

אלכסנדר לובוצקי (הדרך השלישית):

חששנו שזה יוסי ביילין.

חיים אורון (מרצ):

ערב יציאת הכנסת הזאת לפגרה התקבל בכנסת ברוב של 60 חוק לפיזור הכנסת. מהמבנה הפוליטי הנוכחי לא יכול לצמוח פתרון, ודבריו של רובי ריבלין כאן היום מוכיחים עד כמה הקואליציה הזאת בעצם איננה מסוגלת, גם על-פי השקפתה, ללכת לשום מקום.

הצענו, ואני מקווה שהכנסת תיפתח בהצבעה בקריאה ראשונה על חוק לפיזור הכנסת. משום שהמוצא היחיד שאולי יכול למנוע מאתנו אסון גדול, אסון כלכלי, אסון חברתי, אסון ביטחוני ומלחמה גדולה, הוא הליכה לבחירות. יתברר שניתן לגבש בעם הזה רוב שירצה להתקדם באופן אמיתי במסלול של שלום.

אברהם הירשזון (הליכוד-גשר-צומת):

ואם יתברר אחרת?

חיים אורון (מרצ):

זאת התשובה היחידה על רצח נתעב בחברון. זאת התשובה היחידה על אבדות הולכות ורבות בלבנון. זאת התשובה היחידה על סכנה הולכת ומתגברת של אסון גדול.

ראובן ריבלין (הליכוד-גשר-צומת):

עד שהעם ילמד איך להצביע, אנחנו נעשה בחירות.

זאב בויס (הליכוד-גשר-צומת):

עד שהעם יעלה את פרס לשלטון, נעשה בחירות.

ראובן ריבלין (הליכוד-גשר-צומת):

העם הזה יצביע בבחירות עד שהוא ילמד להצביע.

היו"ר ד' טל:

תודה לחבר הכנסת אורון. בבקשה, שאלה לחבר הכנסת פנחסי.

רפאל פנחסי (ש"ס):

אדוני היושב-ראש, רציתי לשאול את מזכיר הכנסת, אם נשלחו הזמנות אל חברי הכנסת לשיבה היום? מסביבי יושבים שבעה חברי כנסת, שישה לא קיבלו. חשבתי שרק אני לא קיבלתי; ואולי בגלל זה הנוכחות המועטה. אנחנו באנו לפי התקשורת. הנה, גם הוא לא קיבל וגם אחרים. רציתי פשוט לדעת, מה קרה? איזו תקלה קרתה הפעם?

היו"ר ד' טל:

חבר הכנסת פנחסי, הנושא ייבדק.

חבר הכנסת פנחסי, מודיעים לי שברגע זה נמצאים בכנסת 58 חברי כנסת.

רפאל פנחסי (ש"ס):

כולנו באנו לפי כלי התקשורת.

מזכיר הכנסת א' האנ:

נשלחו הזמנות.

היו"ר ד' טל:

הדבר ייבדק על-ידי מזכיר הכנסת ונתקן את הטעון תיקון.

הרצח ביצחק ומצב הביטחון

היו"ר ד' טל:

הצעת סיעות מולדת והליכוד: הרצח ביצחק ומצב הביטחון. חבר הכנסת רחבעם זאבי, בבקשה.

רחבעם זאבי (מולדת):

אדוני היושב בראש, חברי הכנסת הנוכחים, לפני 69 שנה, ביום השבת, י"ח במנחם-אב תרפ"ט, טבחו ערביי חברון ביישוב היהודי בחברון. הם רצחו 66 יהודים, וקהילת חברון פסקה להתקיים עד שחודשה לאחר מלחמת ששת הימים. בעיתון "דבר", עיתון פועלי ארץ-ישראל, בעריכת ברל כצנלסון, הביאו אז את רשימת החללים תחת הכותרת: "חללינו המעונים, הטבוחים והנספים במערכה על קידוש שם המולדת". עיתון פועלי ארץ-ישראל. בעיתון "דאר היום" היתה הכותרת: "יזכור עם ישראל את קדושינו וגיבוריו שהרוו בדמם את אדמת המולדת".

כך זה היה לפני 69 שנה, ואילו היום, חללי מעון, יצחק ותל-ישי הם חללים פרטיים של המתנחלים. התקשורת כמעט שלא מזכירה אותם, ויש אפילו מי שקורא להם "פרובוקטורים" ומגנה את היאחזותם ביהודה, בשומרון ובחברון.

שמואל יבנאלי, איש מופת מחלוצי העלייה השנייה ומנהיג בתנועת העבודה, כתב אז ב"דבר": "חברון וצפת! הערים הקדושות, אשר שמירתן מדור דור על נר היישוב, שלא יכבה מתוכן, נמשכו אליכן בימינו מחונני גבעותיכן".

דב דריבן, שלמה ליבמן, הראל בן-נון והרב שלמה רענן, השם ייקום דמם, לא זכו להוקרה כזאת בתקשורת של ימינו. היה אף מי שגינה אותם על שהלכו לכבוש ארץ זרה, לא לנו. הם לא נקראו "מחונני הגבעות" והם לא נפלו "במערכה על קידוש שם המולדת".

ממשיך שמואל יבנאלי ואומר: "הנה זה עשר שנים נמצאים אנו תחת חסות ממשלת המנדט, אשר נמסרנו לה מתוך אמונתנו בה – – – איככה הופקרנו כאן זה ירחים ושבועות לשיסוי ולמכה? מי נתן למשיסה יעקב וישראל לבוזזים? – – – האלה אשר האמנו בהם ואשר קיבלו את אמונתנו? מי נתן את קורבנות חברון לשיכורים מדם – – – הלא אלה השולטים כאן בשם הממשלה אשר בה בטחנו!", ממשיך שמואל יבנאלי.

אחרי 69 שנה, תחת ממשלה יהודית וצבא יהודי, אפשר לומר אותם דברים: איככה הופקרנו? מי נתן יעקב למשיסה? הלוא אלה השולטים כאן בשם הממשלה אשר בה בטחנו.

כמה פעמים דרשנו ותבענו והתרינו על מצבה של שכונת תל-ישי, המכונה תל-רומיידה, וזכינו לאדישות ולאטימות מצד הממשלה ונציגיה. ב-29 בדצמבר 1997, בדיונים על התקציב, הבטיח ראש הממשלה לסיעת מולדת, שניגש מייד לבנייה בתל-רומיידה. אבל הזמן חלף, ראש הממשלה כבר הספיק לבקר בחומה הסינית, ועדיין לא נעשה דבר לבניית תל-ישי.

השר פנחסי, סגן השר פנחסי, יושב-ראש ועדת הכנסת פנחסי, אני מדבר חמש דקות, מסתכל עליך כל הזמן – אתה כל הזמן מפריע לי. אתה חבר שלי וזה לא חברי.

רפאל פנחסי (ש"ס):

אני מתנצל. מעכשיו אני אאזין.

רחבעם זאבי (מולדת):

עכשיו, ליד גווייתו החמה של הרב רענן, מבטיח שר הביטחון בנייה קשוחה ומוגנת. זו הממשלה אשר בה בטחנו.

כאשר נתניהו מסר את חברון לרשעות הפלסטינית, ידענו שכך יהיה, שחברון תהיה בסיס ועיר מקלט לרוצחים, אף כי בהיותו ראש אופוזיציה אמר דברים אחרים, ואני מצטט מדבריו כאן בכנסת: "היכן מקופל העבר" – שואל נתניהו – "איפה טמונים שורשי הסיפור ההיסטורי של עמנו, איפה אם לא בהרי יהודה וירושלים, בחברון בקברי האבות ובבית-לחם בקבר רחל, בתקוע עירו של עמוס ובענתות עירו של ירמיהו, בשילה ובבית-אל, שם ניבאו הנביאים, בבית-חורון ובמעלה-לבונה, שם נלחמו המכבים. אלה הם נכסי הדלא נידי של העם היהודי. אלה הם הנכסים שעליהם לחמנו ועליהם חלמנו במשך אלפי שנות קיומנו כעם. אלה אינם סתם נכסי דלא נידי, אלה הם נכסי צאן הברזל של עם ישראל, והשאיפה לשוב אליהם והסירוב לוותר על השאיפה הזו הם שהשיבו אותנו לכאן. אני אומר" – אומר נתניהו – "זה לא רק 400 יהודים בחברון, זה 4,000 שנות היסטוריה יהודית שקושרות אותנו

לארץ הזאת והחזירו אותנו לארץ הזאת. התנ"ך הוא הטאבו שלנו, הוא המנדט שלנו, הוא שטר הבעלות שלנו".

ונתניהו אמר אז גם את הדברים הבאים: "הניתוק הזה, הניכור הזה ממורשת ישראל הוא הרקע האמיתי למהלכים שלכם ולהתנהגות שלכם. עבורכם חברון היא עיר ערבית. יהודה ושומרון הם הגדה המערבית. אין פלא שוויתרתם בקלות כל כך מדהימה על לב המולדת. אדם אינו מוותר בקלות כזאת ובשמחה כזאת על ארצו ועל ביתו. רק מי שמרגיש כפולש זר, מתנהג בצורה כזאת. רק מי שחש כך, מתייחס לארץ אבותיו כאל נכסי דלא נידי גרידא, כאל נטל שששים להיפטר ממנו".

נתניהו אמר אז עוד דברים נכונים, שיקצר המצע מלהביאם כאן, אבל ברשות היושב-ראש, עוד קטע אחד: "הממשלה מקימה היום מדינה פלסטינית לכל דבר" – הוא מדבר על ממשלת המערך, ממשלת העבודה – "מדינה פלסטינית שתתפשט בהדרגה לכל שטחי יהודה ושומרון עד קווי 1967 המסוכנים, ובגבולות אלה יעמוד צבא חמוש של רבבות חיילים המצוידים במיטב הנשק. כבר היום חיילים אלה נותנים חיפוי לטרוריסטים שמגיחים משם ונמלטים לשם. זוהי המהות של הסכמי אוסלו. לא מדינה יהודית חזקה המשתרעת על רוב רוחבה של ארץ-ישראל, אלא ארץ קטנטונת, מאוימת, צרה, על חלק מזערי מרוחבה של ארץ-ישראל, מדינה שביטחון אזרחיה תלוי בחסדיו של ערפאת. ומה קיבלתם תמורת הוויתורים מרחיקי הלכת הללו שעשיתם עד כה?" – שואל נתניהו אותם, ואני שואל אותו היום אותה שאלה.

ביצעה תקפו המחבלים ברובי-סער מסוג קלצ'ניקוב, שהוא הנשק של ה"משטרה" הפלסטינית. כלומר, הרצח בוצע בידי "שוטרים" פלסטינים, או בנשק שהושאל לרוצחים מאחת מתחנות המשטרה. "שוטרי" ערפאת הם אנשי טרור, מחבלים שהולבשו במדי שוטרים, והם נהיו לאדוני הארץ הזאת וקובעים מי ייכנס לקבר יוסף ומי לא, והם היו אלה שרצחו 16 מחיילינו שם בסוכות תשנ"ו, ואותם אנחנו מחמשים בתת-מקלעים מסוג "איגרה", והם אינם מסגירים מחבלים-רוצחים ואפילו מגייסים אותם לשורותיהם. מהם ומאדונם העזתי לא יצא שלום. מהם יבואו עוד פיגועים ורציחות, דם ושכול, ואילו אצלנו מונעים נשק מגן מהמתנחלים בכל מיני אמתלות.

איש מרוצחי מעון, יצחק ותל-ישי לא נתפס, כי הם מצאו מקלט בשטחי הרשעות ומחסה אצל "השוטר" ג'יבריל רג'וב, וכך יהיה מעתה ולתמיד, אלא אם נשוב להיות אדוני השטח בכל שטחי ארץ-ישראל.

אם היושב-ראש ירשה לי עוד דקה – – –

היו"ר ד' טל:

אפילו שתיים.

רחבעם זאבי (מולדת):

אני רוצה לבוא בקיצור חשבון עם חברי, חבר הכנסת אורון, אף-על-פי שהוא לא נשאר לשמוע, בעוד אני שמעתי אותו.

הוא אומר לנו – יש"ע זו הבעיה. ואני אומר לך, חיים, ישראל היא הבעיה, כי יש"ע היא בסך הכול מיקרו של הבעיה. גם הגליל הוא בעיה, גם יהודה וגם הנגב הם בעיה. ישראל היא בעיה שנתקעה בתוך אוקיינוס ערבי. רצינו כך? בורא עולם כך קבע. הוא הבטיח לנו את הארץ הזאת, לנו ורק לנו.

אומר חבר הכנסת חיים אורון – שבעה טרקטורים צריכים לעלות ולפנות את תל-רומיידה. הרבה יותר. צריכים הרבה מאוד טרקטורים לפנות 5 מיליוני יהודים מארץ-ישראל. זה לא מתחיל ולא נגמר בתל-רומיידה.

הייתי אלוף פיקוד המרכז יותר מחמש שנים. כל תקרית בחברון – המעשה הראשון שעשיתי – תפסתי את תל-ישי, תל-רומיידה, כי הוא המפתח לשליטה בחברון. מי שמחזיק בתל-רומיידה יחזיק בחברון. הבריטים הבינו את זה ורצו לבנות שם את תחנת המשטרה המנדטורית. מחלקת העתיקות מנעה זאת מהם.

אם אתה רוצה לפנות את תל-רומיידה ולמצוא פתרון, חבר הכנסת אורון, תצטרך לפנות גם את הקיבוץ שלך, שהוקם על אדמה ערבית, כמו שקמו כל 85 הקיבוצים של הקיבוץ הארצי במקום 85 כפרים ערביים שפזרו, שברחו, שסולקו, שנכבשו, שטרונספרו.

וממשיך חבר הכנסת חיים אורון ואומר: תל-רומיידה היא פצצה מתקתקת. מדינת ישראל היא פצצה מתקתקת. זה לא נגמר בתל-רומיידה, זה לא התחיל בתל-רומיידה. ארגון לשחרור פלסטין מאתנו, שחרור מאתנו, נוסד לפני ששת הימים, לפני שכבשנו שטחים לא לנו, לפני שהשתלטנו על עם אחר. מה, זה לא היה בתל-חי, זה לא היה בנגבה, זה לא היה בחניתה, זה לא היה בכל מקום אחר?

טול קורה מבין עיניך, חברי חיים אורון. האם מבינים זאת בממשלת ישראל? האם יש ממשלה בישראל?

השם עוז לעמו ייתן, השם יברך את עמו בשלום.

רפאל פנחסי (ש"ס):

כל הכבוד.

היו"ר ד' טל:

תודה, חבר הכנסת זאבי. גברתי השרה תשיב על כל ההצעות.

שרת התקשורת ל' לבנת:

איזה אולם מלא אנחנו רואים כאן.

שבח וייס (העבודה):

מפה לפה.

רפאל פנחסי (ש"ס):

יחסית למליאה, יש פה יותר.

שרת התקשורת ל' לבנת:

כן. אבל לפני שאני מתחילה, אדוני היושב-ראש, אני רוצה לומר, שהנכון הוא שגם אני לא קיבלתי הזמנה לישיבה היום. שמעתי שיש עוד כמה חברי כנסת כאלה.

רפאל פנחסי (ש"ס):

— — —

מזכיר הכנסת א' האן:

כל ההזמנות נשלחו יחד, יצאו מאותו דואר.

אבנר חי שאקי (מפד"ל):

זה מפתיע אותי. שר לא מקבל, זה סימן — — —

שבח וייס (העבודה):

לעומת זאת, גברתי השרה, את חנכת את האולם הזה.

שרת התקשורת ל' לבנת:

כ.

אדוני היושב-ראש, חברי הכנסת, אולי אתחיל כך, אם כי לא כך רציתי לפתוח את דברי: כיוון שחבר הכנסת שבח וייס אמר שאני חנכתי את האולם הזה, ואני שמעתי את הדברים שאמר קודם חבר הכנסת בן-אליעזר, שדגל ישראל מסתיר את המלה שלום, רציתי להגיד לו, שכאשר יגיע היום שבפרלמנט של מדינה ערבית יהיה כתוב שלום בעברית, בערבית – אתה יודע מה, גם לא בעברית, אבל שיהיה כתוב שלום – אז באמת הנסיבות ישתנו, כנראה, התנאים ישתנו, ויהיה לנו קל הרבה יותר להגיע באמת להסכם שלום שכולנו רוצים בו. אבל לצערי הרב, מדינת ישראל היא המדינה היחידה פה באזור, שבה המלה שלום, המושג שלום, הערך שלום, האמונה בשלום באמת מלווים אותה בכל דבר. אני דווקא רואה את הנקודה החיובית. אתה ראית רק נקודות פסימיות, רק נקודות רעות. אני דווקא רואה את האור. הנה כתוב כאן שלום, כי אנחנו באמת מאמינים בשלום.

אדוני היושב-ראש, הרב שלמה רענן, זכרו לברכה, צדיק, נכדו של הרב קוק, איש נעים הליכות, שוחר שלום, אהוב על כל מכריו ויודעיו, יהודים וערבים, נרצח בדם קר בביתו, על-ידי מחבל שעדיין מסתובב חופשי. והממשלה הזאת, חבר הכנסת זאבי, אומרת: אסור שדם יהודי יהיה הפקר בכל מקום שבו נמצאים יהודים, בין שמדובר בחברון, בתל-רומיידה, בתל-אביב, בירושלים או בכל מקום אחר. רצח הרב רענן הוא חלק מרצף של אירועי טרור שאנחנו עדים להם בשבועות האחרונים, למרבה הטרגדיה, בעיקר רצח ופגיעה במתנחלים.

ראש הממשלה דרש מיאסר ערפאת למצוא את הרוצח, לתפוס אותו. למרבה הצער והאכזבה של כולנו, וגם של הממשלה, הרשות הפלסטינית לא רק שלא מצאה את הרוצח, אלא ספק אם היא עושה את כל המאמצים שנדרשים כדי למצוא את הרוצח, כדי לתפוס אותו וללכוד אותו.

אני באה לכאן היום, וישבתי כאן ושמעתי בקשב רב את כל הדוברים ושמעתי את חבר הכנסת בן-אליעזר ושמעתי את חבר הכנסת חיים אורון וקראתי הבוקר מאמר מערכת בעיתון "הארץ", שהכותרת שלו היא מה שאמר כאן בעצם חבר הכנסת אורון קודם: לסלק את המתנחלים. לסלק את המתנחלים – זה מה שיש לכם להגיד היום? זה מה שיש לכם להגיד בכלל, לסלק את המתנחלים?

אבנר חי שאקי (מפד"ל):

זה מעודד – – –

שרת התקשורת ל' לבנת:

זה הפתרון? זו התשובה? אני מצטערת על שחבר הכנסת אורון יצא מהאולם – הוא לא שמע את דברי חבר הכנסת זאבי קודם, הוא גם לא שומע את דברי – כי אני חושבת שהוא חייב תשובות לציבור. זה העניין? זו התשובה? זה הפתרון, לסלק את המתנחלים?

הי"ר ד' טל:

חבר הכנסת אורון מכבד אותנו בנוכחותו.

שרת התקשורת ל' לבנת:

אווה, אני שמחה.

חבר הכנסת בן-אליעזר, הניסיון הזה לצייר את השנים שאחרי אוסלו, את התקופה שאחרי אוסלו, בצבעים ורודים: הרשות הפלסטינית נלחמה בטרור. אני רוצה להזכיר לך מה שאתה בוודאי זוכר, אתה רק לא רצית לדבר על זה, כי זה לא נוח – שגם התקופה והשנים שאחרי אוסלו היו מאוד לא ורודות, והרשות הפלסטינית מאוד לא נלחמה בטרור. אז איזה חיזיון אפוקליפטי אתה מביא לנו כאן? יהיה עוד רצח, אני אומר לכם – אתה אומר. ומה הפתרון שלך? להוציא את המתנחלים, לוותר, להתקפל, ללכת במתווה אוסלו שלא הביא שלום ולא הביא ביטחון?

כן, אנחנו אמרנו: שלום וביטחון. אנחנו אמרנו: גם שלום וגם ביטחון. אתם אמרתם רק שלום, שהוא לא שלום. אנחנו אמרנו: גם שלום וגם ביטחון, כי ללא ביטחון לא יכול להיות שלום.

עבד-אלמאלכ דהאמשה (מד"ע-רע"ם):

השאלה היא מה עשיתם.

חיים אורון (מרצ):

אמרתם.

עבד-אלמאלכ דהאמשה (מד"ע-רע"ם):

השאלה מה קורה עכשיו.

חיים דיין (הליכוד-גשר-צומת):

קורבנות השלום.

חיים אורון (מרצ):

שרת התקשורת ל" לבנת:

חברי הכנסת, אנחנו לא נברח, ואנחנו לא נקבל את ההצעות שלכם. בכל פעם שרוצחים בנו, תציעו לסלק את המתנחלים, או כמו שאמר חבר הכנסת בן-אליעזר: אני מצטער צער גדול, אני מכה על חטא גדול, שאז לא סילקתי אותם. זה הפתרון?

אבנר חי שאקי (מפד"ל):

שרת התקשורת ל" לבנת:

מייד אדבר על רג'וב.

האם אנחנו נברח? אם כן, הרי אנחנו נברח לא רק משם, אלא גם ממקומות אחרים, ונמשיך ונברח, נמשיך ונברח מכאן – – –

חיים אורון (מרצ):

אני זוכר את נאומו של בגין המנוח על ימית – – –

שרת התקשורת ל" לבנת:

קודם כול, אני רוצה להגיד לך, שזה כבוד גדול לי שבאמצע נאומי אתה אומר שזה מזכיר לך נאומים של בגין המנוח.

חיים אורון (מרצ):

אני זוכר את הנאומים שלכם על סיני – – –

שרת התקשורת ל' לבנת:

זה כבוד גדול לי. לא חיכיתי ולא ציפיתי לכבוד גדול כזה, אני חייבת להודיע לך. אני גם לא ראויה לו, אגב.

חיים אורון (מרצ):

— — —

אבנר חי שאקי (מפד"ל):

— — —

זאב בויס (הליכוד-גשר-צומת):

— — —

שרת התקשורת ל' לבנת:

חבר הכנסת אורון, אם נמשיך במתווה שלכם, נצטרך לנאום כך אחר כך גם על ירושלים וגם על מקומות אחרים פה, בלב לבה של ארץ-ישראל.

קריאות:

— — —

היו"ר ד' טל:

חבר הכנסת זאבי, חבר הכנסת אורון, אני מבקש.

אבנר חי שאקי (מפד"ל):

כמה זמן יעבור עד שתצטרך לעזוב את להב?

חיים אורון (מרצ):

לא אצטרך לעזוב את להב.

שרת התקשורת ל' לבנת:

למה, יש לך חנינה אצלם? יש לך איזה יחס מיוחד?

אבנר חי שאקי (מפד"ל):

מה המרחק בקו אווירי בין תל-רומיידה לבין להב?

שרת התקשורת ל' לבנת:

אדוני היושב-ראש, העובדה – – –

זאב בויס (הליכוד-גשר-צומת):

– – –

חיים אורון (מרצ):

– – –

היו"ר ד' טל:

חבר הכנסת זאב בויס וחבר הכנסת אורון, בואו תאפשרו לשרה להמשיך בדבריה.

חיים אורון (מרצ):

50 שנה אני מכיר את – – – האלה; אישית אני מכיר אותם, אחד-אחד.

שרת התקשורת ל' לבנת:

אדוני היושב-ראש, אמר חבר הכנסת אורון שהם יושבים שם – בתל-רומיידה, בקריית-ארבע – רק כדי להפריע. כולנו יושבים פה כדי להפריע. ההיסטוריה מפריעה. הם יושבים שם כדי להפריע? הם אשמים? אנחנו אשמים, או מי שבא לרצוח ולטבוח הוא אשם, או מי שמפעיל טרור הוא אשם?

אני רוצה לומר פה, שהעדר הגיוני של הרשות הפלסטינית, של יושב-ראש הרשות הפלסטינית ושל אחרים, של הרצח ביצהר ובחברון הוא דבר חמור ביותר. אני שמחה על שחבר הכנסת בן-אליעזר אמר זאת. אני מצטערת על כך שחבר הכנסת אורון לא מצא לנכון לומר זאת. אבל אל תגידו את זה כאן. הרי אתם רצים אליהם כל הזמן. הרי אתם נפגשים אתם. שם, כשאתם נפגשים אתם, תאמרו להם את זה.

חיים אורון (מרצ):

גם אתם. מולכו רץ לשם כל הזמן.

שרת התקשורת ל' לבנת:

רגע, אני אגיע גם לזה. חבר הכנסת אורון, אני מבקשת מאוד שלא תפריע לי, זה הכול. ומייד אגיד מה עוד אני מבקשת. אני גם מבקשת ומצפה – לא, חבר הכנסת אורון, לא התכוונתי שלא תפריע לי בכך שתלך.

חיים אורון (מרצ):

הכיסא שישבת עליו מתפרק, זו בעיה.

שרת התקשורת ל' לבנת:

ישבת על הכיסא שלי? לא ישבת על הכיסא שלי.

עבד-אלמאלכ דהאמשה (מד"ע-רע"ם):

– – – כל הממשלה מתפרקת.

שרת התקשורת ל' לבנת:

חבר הכנסת אורון, לא התכוונתי שמשום שאני מעירה שאתה מפריע לי אתה תקום ותלך ועוד תיפול בדרך, אבל מה שאני באמת רוצה לבקש ממך ומחבריך הוא זה: כאשר אתם הולכים להיפגש עם הפלסטינים – ותרבו להיפגש אתם, אני בעד זה שתיפגשו אתם – אני בעד זה שתגידו להם את הדברים הנכונים. אני בעד זה שתשאלו אותם איך זה – – –

חיים אורון (מרצ):

תלכי את – – –

שרת התקשורת ל' לבנת:

אבל אני לא יכולה לסיים משפט. אני לא יכולה לדבר כך. אנחנו נגיד להם, ואני אגיע גם למה שאנחנו אומרים להם ונאמר להם. כרגע אני מדברת על הפגישות שלכם אתם, ואני באמת ממליצה שתבררו עם הפלסטינים מדוע הם נותנים בעצם אור ירוק של הרשות הפלסטינית לפגוע במתנחלים, על-ידי כך שאחמד טיבי אומר אחרי הרצח ביצהר, שיש הבחנה בין רצח מתנחלים לבין רצח אחרים, ועל-ידי כך שג'בריל רג'וב אומר, שיש לעקור את המתנחלים ולהחזירם לתל-אביב, וגם אומר שהמשטרה הפלסטינית איננה אחראית לביטחון המתנחלים – מה שעומד בניגוד גמור להסכמים כולם, אוסלו וחברון.

אני מצפה שתגנו את זה שהרשות הפלסטינית לא עושה כל הזמן מאמץ מספיק להילחם בתשתית הטרור, אבל עכשיו – גם לתפוס אותם רוצחים. ואני מצפה שאת כל הדברים האלה תשאלו אותם. ואתם תשאלו את ערפאת מדוע לפני כמה חודשים הוא אמר שהאינתיפאדה המבורכת חייבת להימשך וצריך להחריף אותה וצריך להבעיר את הקרקע מתחת לרגליים של המתנחלים. את כל זה אתם לא שואלים. אתם גם לא שואלים מדוע הם לא ממלאים את החלק שלהם בהסכם, את הדברים שהם התחייבו עליהם.

תלכו אליהם, תמשיכו ללכת, טוב מאוד – תלכו ותשאלו אותם. אתם תשאלו אותם מדוע הם אינם ממלאים את מה שהתחייבו לו, מדוע הם מאפשרים לרצוח יהודים. במקום זה, מה אתם עושים?

חיים אורון (מרצ):

– – –

שרת התקשורת ל' לבנת:

חכה, מייד אדבר גם על מולכו.

חיים אורון (מרצ):

-- --

שרת התקשורת ל' לבנת:

מייד אדבר גם על ערפאת ועל המשא-ומתן, אני אגיע לזה, אבל אתה גם צריך להחליט איפה אתה עומד. או שאתה תוקף את הממשלה על כך שיש קיפאון ואין משא-ומתן – וזה גם הנושא על סדר-היום – או שאתה תוקף את הממשלה שהיא הולכת למשא-ומתן, ויש משא-ומתן. תחליט. אתה לא יכול לאחוז בחבל משני קצותיו. יש בעיה, כי אתה לא יכול לאחוז בחבל משני קצותיו.

עבד-אלמאלכ דהאמשה (מד"ע-רע"ם):

הבעיה היא שהיא לא הולכת לשום מקום.

שרת התקשורת ל' לבנת:

אני רוצה לומר פה בצורה הברורה ביותר: אם אותן התבטאויות מסיתות של ראשי הרשות הפלסטינית יימשכו, ואם הם אכן לא יעשו את מה שהם חייבים לעשות – תפיסת הטרוריסטים ולפני כן מניעת הטרור – מי שחושב שכך נחתום הסכם, טועה.

אברהם רביץ (יהדות התורה):

מישהו מסנוור כאן.

שרת התקשורת ל' לבנת:

אני מקווה שלא אני מסנוורת, הרב רביץ. אלה הפרוז'קטורים. אני גם לא אחראית לכך.

רפאל פנחסי (ש"ס):

זה כדי שלא תראי את השלום.

עבד-אלמאלכ דהאמשה (מד"ע-רע"ם):

זה אור השלום.

שרת התקשורת ל' לבנת:

מי שחושב שכך נחתום הסכם – אני מודיעה לו שכך לא נחתום הסכם. אם זה ימשך כך, עם אותה הסתה, לא יוכל להיות הסכם. מי שמעכב אותו הוא לא מדינת ישראל אלא הרשות הפלסטינית. אם הם לא נאבקים בטרור, לא יוכל להיות הסכם.

אני רוצה לומר כאן – כי הנושא הראשון שעל סדר-היום היה בין היתר גם המצב במזרח התיכון, המצב בעולם, או "המתיחות הגוברת ביהודה ושומרון ובמזרח התיכון" – שכדאי לומר פה את הדברים בקול רם, איש לא דיבר על כך קודם: המתיחות במזרח התיכון לא קשורה דווקא לישראל. יש בה כמובן סממנים אנטי-ישראליים, כחלק מהמאבק של העולם המוסלמי –

בנימין בן-אליעזר (העבודה):

הכוונה היא ללבנון.

שרת התקשורת ל' לבנת:

– – כחלק מהמאבק של העולם המוסלמי הקיצוני – תרשה לי רגע – נגד כל מה שמריח ממנו ריח של זרים במרחב השמי כאן. זו יכולה להיות תפיסת העולם המערבית, זו יכולה להיות תפיסת העולם הציונית; צבא אמריקני בסעודיה או מדינה יהודית באמצע המזרח התיכון.

ראובן ריבלין (הליכוד-גשר-צומת):

– – –

שרת התקשורת ל' לבנת:

השמית על האסלאמית, אתה צודק. אני מודה לך על התיקון. אני רוצה לומר, שהמלחמה של אירן בשם המהפכה השיעית ותפיסת העולם של אוסאמה בן-לאדן וה"טליבאן" באפגניסטן – כל הדברים האלה, הם אלה שמביאים לטרור עולמי. אני שומעת שסופיאן אבו-זיידה אמר לפני כמה ימים, שהטרור האמריקני נגד הטרור האסלאמי הזה הוא סכנה לעולם.

עבד-אלמאלכ דהאמשה (מד"ע-רע"ם):

הכוונה לטילים שפגעו בסודן ובאפגניסטן.

שרת התקשורת ל' לבנת:

הוא סכנה לעולם. איך אתה לא מתבייש? איך אתה לא מתבייש? עזוב, אני אפילו לא רוצה להגיב על מה שאתה אומר.

עבד-אלמאלכ דהאמשה (מד"ע-רע"ם):

זה טרור.

שרת התקשורת ל' לבנת:

דהאמשה, אני אפילו לא רוצה להגיב על מה שאתה אומר. דהאמשה, באמת, אני לא רוצה להגיב. הרי אתה לא יכול להגן על טרור אסלאמי בכל העולם, לא נגד תל-רומיידה, לא נגד המתנחלים בחברון, לא נגד האחרים פה – נגד כל העולם.

עבד-אלמאלכ דהאמשה (מד"ע-רע"ם):

— — —

היו"ר ד' טל:

חבר הכנסת דהאמשה, אני מבקש ממך.

שרת התקשורת ל' לבנת:

ואומר סופיאן אבו-זיידה שלכם: זה הטרור האמריקני, שהוא סכנה לעולם. איזו בושה ואיזו חרפה.

זאב בויים (הליכוד-גשר-צומת):

— — —

היו"ר ד' טל:

חבר הכנסת זאב בויים. חבר הכנסת דהאמשה, אדוני רוצה שאקרא אותו לסדר?

שרת התקשורת ל' לבנת:

הייתי מצפה מחבר הכנסת דהאמשה, שלפחות בעניין הזה — — —

זאב בויים (הליכוד-גשר-צומת):

— — —

היו"ר ד' טל:

חבר הכנסת זאביק בויים, אדוני רוצה שאקרא אותו לסדר?

עבד-אלמאלכ דהאמשה (מד"ע-רע"ם):

— — —

היו"ר ד' טל:

חבר הכנסת דהאמשה, אני קורא אותך לסדר פעם ראשונה.

עבד-אלמאלכ דהאמשה (מד"ע-רע"ם):

— — —

היו"ר ד' טל:

חבר הכנסת דהאמשה, אני קורא אותך לסדר פעם שנייה.

זאב בויס (הליכוד-גשר-צומת):

היו"ר ד' טל:

חבר הכנסת זאביק בויס, אני קורא אותך לסדר פעם ראשונה.

אברהם הירשזון (הליכוד-גשר-צומת):

מה מתנפלים על חבר הכנסת דהאמשה, הוא בסך הכול אומר את מה שהוא מאמין בו.

היו"ר ד' טל:

חבר הכנסת הירשזון, אני מבקש ממך לאפשר לשרה לומר את דברה. חבר הכנסת דהאמשה.

שרת התקשורת ל' לבנת:

אני באמת הייתי מצפה מחבר הכנסת דהאמשה לשמור על פרופיל נמוך לפחות בכל מה שנוגע לטרור האסלאמי בעולם.

עבד-אלמאלכ דהאמשה (מד"ע-רע"ם):

קלינטון צריך לשמור על פרופיל נמוך.

שרת התקשורת ל' לבנת:

נכון.

היו"ר ד' טל:

חבר הכנסת דהאמשה, למה לך?

שרת התקשורת ל' לבנת:

אדוני היושב-ראש, תן לו. אדוני היושב-ראש, אני מוכנה לוותר על דקה מזמני למען חבר הכנסת דהאמשה, כדי שכל הציבור ישמע מה שיש לו לומר. חבל, ככה לא שומעים.

היו"ר ד' טל:

— — — אם גברתי תהיה מוכנה לדיאלוג — — —

חיים אורון (מרצ):

— — —

עבד-אלמאלכ דהאמשה (מד"ע-רע"ם):

— — — מי שתוקף בתי-חולים ובתי-חרושת לתרופות עם טילי שיט — — —

שרת התקשורת ל' לבנת:

מי? האמריקנים?

עבד-אלמאלכ דהאמשה (מד"ע-רע"ם):

זה מה שעושים האמריקנים.

שרת התקשורת ל' לבנת:

האמריקנים? הם שזורים טרור? תסביר מי.

עבד-אלמאלכ דהאמשה (מד"ע-רע"ם):

במה אשם העם הסודני?

שרת התקשורת ל' לבנת:

אני רוצה שכל הציבור ישמע, אדרבה. אלה השותפים שלכם.

חיים אורון (מרצ):

עבד-אלמאלכ דהאמשה (מד"ע-רע"ם):

זאב בויס (הליכוד-גשר-צומת):

שרת התקשורת ל' לבנת:

שמעתם, אלה השותפים שלכם. האמריקנים אשמים. אני דווקא חושבת שזה היה חשוב מאוד. אני באמת מודה לך, אדוני היושב-ראש, על שאפשרת את הדיאלוג הזה. כך יוכל כל הציבור לשמוע מי השותפים של מפלגת העבודה.

היו"ר ד' טל:

זו היתה בקשה מיוחדת של השרה, אחרת לא הייתי מאפשר.

שרת התקשורת ל' לבנת:

אני מודה.

אברהם הירשזון (הליכוד-גשר-צומת):

חיים אורון (מרצ):

ראינו איך העברתם את החוק בעניין בחורי הישיבות.

אברהם הירשזון (הליכוד-גשר-צומת):

חיים אורון (מרצ):

לא התביישתם, לא בדקתם בציציות.

יצחק וקנין (ש"ס):

אל תזכיר את בחורי הישיבות.

נסים דהן (ש"ס):

רפאל פנחסי (ש"ס):

אל תזכיר את בחורי הישיבות.

היו"ר ד' טל:

חבר הכנסת אורון, חבר הכנסת דהן, עמיתי חברי הכנסת, נחזור לסדר הדיון.

שרת התקשורת ל' לבנת:

אדוני היושב-ראש, אני רוצה לומר עוד כמה דברים על המשא-ומתן, אבל לפני כן אני לא יכולה שלא לומר, שאני פונה אל כל חברי מכל הסיעות בבית: שמעתי גינויים קשים, גם השמעתי גינויים, על הדברים הקשים והמתועבים שאמר ברוך מרזל כלפי הנשיא ויצמן. אני קוראת למצות אתו את כל חומרת הדין.

אבנר חי שאקי (מפד"ל):

צריך שכל הכנסת תגנה אותו היום.

שרת התקשורת ל' לבנת:

צריך שכל הכנסת תגנה אותו – אני מציעה לקבל החלטה כזו. אבל אני רוצה גם לומר, שאני מציעה שאיש לא יקיש מכר ואיש לא ידביק כתם על כל המתישבים ביהודה ושומרון, או אפילו בחברון או אפילו בתל-רומיידה. עשבים שוטים כאלה צריך לנכש.

אבנר חי שאקי (מפד"ל):

"האיש אחד יחטא, ועל כל העדה תקצף?"

שלמה בניזרי (ש"ס):

כאשר יוסי שריד אומר דברים קשים לא פחות על ראש הממשלה, למה אף אחד לא דורש לגנותו? צריך לגנות את שניהם.

שרת התקשורת ל' לבנת:

אני מציעה לגנות את כל מי שאומר מלים מן הסוג הזה או מלים קשות. חבר הכנסת בניזרי, לא הייתי מציעה שנעשה חיבור, כל דבר בפני עצמו; אני חושבת שהדברים שאמר אתמול אותו איש בחברון הם כל כך קשים, כל כך חריגים וכל כך יוצאי דופן. אתמול שמעתי אותך מציע ברדיו ליוסי שריד לבקש סליחה – אנחנו בימי סליחות – אבל אני מציעה שלא לחבר את זה לשום דבר. אני מציעה גם, שאיש לא יחבר את ברוך מרזל למתיישבים האחרים, למשפחות אחרות, לאנשים אחרים. אני חושבת שזה יהיה לא נכון.

אדוני היושב-ראש, המגעים בין הממשלה לבין הפלסטינים נמשכים. אין קיפאון במשא-ומתן. המגעים נמשכים, וקודם העיד על כך חבר הכנסת אורון. אמרתי שהוא לא יכול לאחוז במקל משני קצותיו. מה שמעכב את התקדמות המשא-ומתן הוא הצד הפלסטיני. אני רוצה לומר כאן בצורה ברורה ביותר: הממשלה מקיימת מגעים עם הרשות הפלסטינית על אופציות כאלה ואחרות של שמורות טבע. קיים פער שעובדים כדי לנסות לגשר עליו, אבל הבעיות היותר-כבדות הן בנושא ההתחייבויות הפלסטיניות, בנושא ההדדיות ובאותם נושאים שהפלסטינים עדיין לא קיבלו על עצמם, לצערנו, ללכת אתם קדימה: קודם כול, איסוף כלי הנשק והוצאתם אל מחוץ לשטח. מדובר כאן לא רק על אמירה, מדובר כאן על מנגנונים שיוודאו כמה כלי נשק, לאן הם הולכים ומה קורה אתם.

יש היום 36,000 שוטרים במשטרה הפלסטינית, אף שעל-פי ההסכמים מותר שיהיו רק 24,000. הפלסטינים העבירו לידינו רק 18,000 שמות. על-פי ההסכמים, השמות צריכים להיות מועברים. גם כאן מדובר בהקטנת הכוח המשטרתי, או הכוח המזוין הפלסטיני.

אנחנו מדברים, כמובן, על הפסקת ההסתה בכל מובניה, לרבות ובמיוחד הסתה שנעשית על-ידי ג'יבריל רג'וב, על-ידי יאסר ערפאת עצמו, על-ידי בכירים אחרים ברשות הפלסטינית, אבל גם הסתה שנעשית – והזכירו זאת כאן קודם חברי כנסת, נדמה לי חבר הכנסת ריבלין – בקייטנות שלהם, שמתקיימות בבתי-הספר שלהם, במערכת החינוך שלהם; בעצם, בכל מקום. אי-אפשר לבנות שלום, אי-אפשר לבנות אמון, אי-אפשר ללכת יחד לחיים משותפים, כאשר ממשיכים להסית נגד יהודים בכל מקום. אבל לא מספיק שיודיעו שהם מפסיקים את ההסתה. נצטרך לבנות מנגנון בקרה מחייב, שיהיה ניתן לבדוק באמצעותו שאכן לא תהיה הסתה.

נשאר, כמובן, עניין ביטול האמנה הפלסטינית, שצריכה להיות מבוטלת כפי שהתחייבו גם בהסכם חברון, גם באוסלו. ויש הדבר הכואב מכול, אולי, והוא הסגרת אותם רוצחים. התחלתי ברצח הנורא של הרב רענן, זיכרונו לברכה. הפסקת שיטת הדלת המסתובבת. מדובר באותם 36 רוצחים, על-פי רשימה שמית, שבאים והולכים ובורחים, במרכאות או בלי מרכאות.

כל הדברים האלה, בראשם כמובן מלחמה אמיתית בטרור ובתשתית הטרור – מעשית ולא רק מילולית, ממש מלחמה יומיומית – כל הדברים האלה מעכבים את ההסכם עם הפלסטינים, שכן הפלסטינים אינם מקיימים אותן התחייבויות.

בהעדר קיום אותן התחייבויות אני לא מציעה לאיש להציע למדינת ישראל, לממשלת ישראל – ולא חשוב איזו ממשלה – ללכת באופן חד-צדדי, לסגת, לוותר, להתקפל, כי מאיימים עלינו בטרור. כך אתם מציעים לנו? זה מה שאתם מציעים שנעשה? תשאלו את הפלסטינים מדוע הם אינם מקיימים את מה שהתחייבו לו בהסכמים.

חבר הכנסת אורון וחברי הכנסת, אתם יש לכם איזה מנהג מוזר: אתם לוקחים לעצמכם רשות לדבר בשם העם גם כשאתם מפסידים בבחירות. אתם מודיעים שלא ייתכן, לא יהיה, העם לא רוצה והציבור יצביע. אתם יודעים איך הציבור יצביע?

חיים אורון (מרצ):

הוא ילך לבחירות.

שרת התקשורת ל' לבנת:

חבר הכנסת אורון, בחירות כבר היו. אומנם, חבר הכנסת שמעון פרס – – –

ראובן ריבלין (הליכוד-גשר-צומת):

נלך לבחירות כל הזמן, עד שהעם ילמד להצביע ואז הוא יכריע. כל שבוע נלך לבחירות עד שהעם הזה ילמד להצביע.

חיים אורון (מרצ):

אין לך רוב – – –

שרת התקשורת ל' לבנת:

את זה שמענו, זה וירטואלי.

חבר הכנסת פרס אמר שוב, בריאיון אתו לפני כמה שבועות, שקראתי אותו – חשבתי שאחרי שנתיים הוא כבר הפסיק להגיד את דבר החוכמה הזה – שהיו זיופים בבחירות, ובעצם אתם חושבים שהעם טעה. יש לי כבוד לחבר הכנסת פרס – יש לי מחלוקת ענקית אתו, אבל אני מכבדת אותו – ואני חייבת לומר לכם, שאתם יכולים רק לחייך ולגחך. בא חבר הכנסת פרס, שיש לו כנראה עוד חלומות, אולי אפילו להיות ראש ממשלה או שר בממשלה – –

שבח וייס (העבודה):

זה יכול לקרות.

שרת התקשורת ל' לבנת:

– – ומסביר שלפני שנתיים הבחירות זויפו, או כמו שאמר פעם מישהו אחר אצלכם – העם טעה.

אליהו בן-מנחם (העבודה):

זויפו.

שרת התקשורת ל' לבנת:

תראו, נכון שלדבר בשם העם זה נעים מאוד, אבל לפני שנתיים היו בחירות ובבחירות האלה הושגה הכרעה, ואתם לא השלמתם עם ההכרעה הזאת.

אפי אושעיה (העבודה):

נתניהו לא יודע – – –

שרת התקשורת ל' לבנת:

ראש הממשלה יודע.

חיים אורון (מרצ):

חוץ מהם אף אחד לא יודע.

שרת התקשורת ל' לבנת:

לא יכולתי להגדיר את זה טוב יותר מחבר הכנסת ריבלין, כי אני לא יכולה להתחרות עם חוש ההומור שלו, שלפעמים הוכיח את עצמו כמשהו לא דמיוני אלא אמיתי. אתם רוצים שאנחנו נלך לבחירות עוד פעם ועוד פעם, עד שהעם ילמד מה הוא צריך להצביע. אני ממליצה – קצת יותר צניעות. הפסדתם – תכבדו את זה, לפחות תהיו אופוזיציה כמו שצריך; אפילו בזה אני לא בטוחה שאתם נמצאים.

אליהו בן-מנחם (העבודה):

כמו שאתם כיבדתם.

שרת התקשורת ל' לבנת:

אנחנו כיבדנו.

חיים אורון (מרצ):

אוהו, אוהו.

שרת התקשורת ל' לבנת:

אתם הלכתם לאוסלו וחתמתם על אוסלו, על אוסלו ב', על חודו של "מיצובישי", בלא שהיה לכם רוב ברור ובלי שזה היה המצע שלכם לבחירות. אתם חתמתם על אוסלו כשידעתם שלא בהכרח רוב הציבור מסכים אתכם, ולא רציתם ללכת לבחירות.

קריאות:

— — —

היו"ר ד' טל:

על חודו של מה זה היה, חבר הכנסת בן-אליעזר, לא "מיצובישי"?

שרת התקשורת ל' לבנת:

זה לא היה "מיצובישי"? מה זה היה?

צבי הנדל (מפד"ל):

לשר שגב היה "וולבו".

שרת התקשורת ל' לבנת:

בושה. אני עושה פרסומת לתרגילים מסריחים שמפלגת העבודה מומחית בהם; אני עושה פרסומת לזה שאתם לא יודעים לכבד דמוקרטיה — —

אליהו בן-מנחם (העבודה):

את האחרונה שצריכה לעשות את זה.

שרת התקשורת ל' לבנת:

— אני עושה פרסומת לזה שאתם תלמדו שהיתה הכרעה; אתם כן אוהבים אותה או לא אוהבים אותה — היתה הכרעה ותכבדו אותה.

אדוני היושב-ראש, אני אסיים בציטוט מדברי צ'רצ'יל — —

אברהם הירשזון (הליכוד-גשר-צומת):

אתם פיתיתם עוד את אמנון לין ואת פרץ בזה שנתתם להם קדנציות נוספות שיעזבו את הליכוד ויעברו לעבודה.

קריאה:

אתה מתחיל עכשיו — — — תל-חי — —

שרת התקשורת ל' לבנת:

זה לא רע להתחיל מתל-חי. ההיסטוריה לא התחילה בלהב, זה לא רע להתחיל בתל-חי.

אברהם הירשזון (הליכוד-גשר-צומת):

הכול מתחיל מהשורש.

קריאה:

מה שחבר הכנסת הירשזון אומר, שמה שאתם שכחתם העם עוד לא שכח.

שרת התקשורת ל' לבנת:

אסיים, אדוני היושב-ראש, בציטוט מדבריו של צ'רצ'יל. אני אומרת את זה לחברי באופוזיציה, לאלה שכל כך מאיצים בנו לברוח, להתקפל, לרוץ.

אלי גולדשמידט (העבודה):

גם צ'רצ'יל עישן סיגרים, וזה הדמיון היחיד בינו לבין נתניהו.

שרת התקשורת ל' לבנת:

יופי.

היו"ר ד' טל:

לא, יש עוד דמיון אחד – – –

שרת התקשורת ל' לבנת:

זו היתה אמירה מלאה עומק, מהותית ועוסקת בשורשי העניין. אולי תקשיב שנייה, אני לא אמרתי שהוא דומה לאף אחד ולא אמרתי שמישהו אחר דומה למישהו.

אלי גולדשמידט (העבודה):

דומה.

שרת התקשורת ל' לבנת:

בסדר, אמרת, נו היתה לך איזו הברקה לשונית, עניין גדול. אבל לצ'רצ'יל דווקא היתה הברקה לשונית שיש בה גם מהות. הוא אמר כך: הייתם צריכים לבחור בין חרפה לבין מלחמה; בחרתם בחרפה ותהיה לכם גם מלחמה. את זה אני אומרת לחברי באופוזיציה: אנחנו לא רוצים לבחור בחרפה, אנחנו גם לא רוצים מלחמה, הבטחנו שלום וביטחון. אתם לא דיברתם על ביטחון, אנחנו מדברים גם על ביטחון, ללא ביטחון גם לא יהיה שלום. הממשלה הזאת תמשיך לעשות כל שביכולתה כדי להתקדם לשני היעדים האלה. תודה רבה.

היו"ר ד' טל:

גברתי, תואילי בטובך לומר לנו, מה את מציעה? גברתי יכולה להציע להעביר את ההצעות לוועדה או להסתפק בתשובתך.

שרת התקשורת ל' לבנת:

אני מציעה להסתפק בתשובתי.

היו"ר ד' טל:

חבר הכנסת דהאמשה – – –

ראובן ריבלין (הליכוד-גשר-צומת):

– – –

היו"ר ד' טל:

חבר הכנסת ריבלין, אתה צודק, שב, אני רק אשאל את בעלי העניין אם הם מסתפקים בתשובת השרה. חבר הכנסת בן-אליעזר, אדוני מסתפק בתשובת השרה?

בנימין בן-אליעזר (העבודה):

מסתפק.

היו"ר ד' טל:

חבר הכנסת ריבלין בוודאי מסתפק.

ראובן ריבלין (הליכוד-גשר-צומת):

לא בוודאי, אבל אני מסתפק.

היו"ר ד' טל:

חבר הכנסת אורון?

חיים אורון (מרצ):

אני לא מסתפק בדבריה, כי אני לא בטוח שהיא יודעת מה קורה במשא-ומתן.

היו"ר ד' טל:

חבר הכנסת זאבי מסתפק.

חבר הכנסת אורון, אדוני לא מסתפק?

חיים אורון (מרצ):

אני בטוח שהיא לא יודעת. היא יודעת מה היה במשא-ומתן?

היו"ר ד' טל:

חבר הכנסת עבד-אלמאלכ דהאמשה מבקש להסיר.

ראובן ריבלין (הליכוד-גשר-צומת):

את מה הוא ביקש להסיר?

עבד-אלמאלכ דהאמשה (מד"ע-רע"ם):

חבר הכנסת אורון. תנוח דעתך, גם אתה רוצה לדבר. זהו, אפילו סתימת פיות אתם מחפשים, זה מה שרצית, לא היה כאן משהו אחר.

ראובן ריבלין (הליכוד-גשר-צומת):

— — —

עבד-אלמאלכ דהאמשה (מד"ע-רע"ם):

כבוד היושב-ראש, חברי הכנסת, אתה תשמע, אתה חייב לשמוע עד שתלמד ותתפכח. אני רוצה שכל העולם ישמע. אנחנו מגנים טרור באשר הוא, אנחנו מגנים רצח באשר הוא; אין לנו שום כוונה לתמוך ברציחות ובטרור או להבליג עליהן. אבל אנחנו רוצים לראות את זה לגבי כל הטרור, כל הרציחות, גם טילי השיוט אשר הרסו בתי-חרושת לתרופות ופגעו באנשים, באזרחים. זה טרור – גם מדינות גדולות, שבאמצעות צבא מאורגן, במטוסים, בטיילים פוגעות באזרחים שלווים. זה הטרור, זה הארכי-טרור, זה הטרור הגדול והגרוע יותר. גם מדינה אשר תוקפת אזרחים בטנקים, במטוסים ובחיילים, גם זה טרור וגם את זה צריך לגנות.

חיים דיין (הליכוד-גשר-צומת):

מה עם 200 ההרוגים? לא אמרת כלום על זה.

עבד-אלמאלכ דהאמשה (מד"ע-רע"ם):

אני אמרתי שאנחנו מגנים כל פגיעה באזרחים באשר היא, וגם כאשר הפגיעה נעשית על-ידי צבא מאורגן של מדינה ועם טילים, זה הרבה יותר גרוע מטרור – — —

היו"ר ד' טל:

סיימנו.

חבר הכנסת שבח וייס איננו. אם כך, נצביע רק על הצעתו של חבר הכנסת אורון. מי רוצה להעביר לוועדה? אתה רוצה להעביר לוועדה – בבקשה, דקה.

חנן פורת (מפד"ל):

אדוני היושב-ראש, רבותי חברי הכנסת, הרב שלמה רענן, השם ייקום דמו, היה רע וידיד טוב שלי, איש צדיק תמים, שלא נגע מעודו באדם, אוהב אדם, אוהב יהודים כערבים והיה מקדים להם שלום בשוק.

אני רוצה לומר, שבתוך כל התמימות שהיתה בו, היה בו ובאשתו חיה עוז גדול, עוז נורא. אני קורא כאן ריאיון עם אשתו ימים ספורים לפני הרצח. היא אומרת: אנו הולכים בחברון באופן חופשי ובלי פחד, ובכך אנו מקרינים כי זה ביתנו, זו ארצנו, ומקיימים מצוות יישוב הארץ. והיא מספרת שאמה היתה מניצולות טבח תרפ"ט. היא עצמה התחבאה בביתו של דן סלונים, השם ייקום דמו. וכששואלים אותה: מה היה הרגע הקשה שלכם בחברון? היא אומרת: רגע קשה במיוחד היה שנחום הוס, השם ייקום דמו, נרצח. אולי משום שהדבר הטוב והמשמח ביותר הוא שתושבי חברון כולם אנשים כמשפחה אחת, שותפים לאותה מטרה, וכשאחד מאתנו הולך, זה הנורא מכול. גם עתה, כשהיא מספרת את זה, חיה מזילה דמעה. הזילה דמעה ולא ידעה שהיא מזילה דמעה על בעלה שנרצח.

אני רוצה לומר כאן, ואת זה חשוב לומר, וזה יהיה בוועדה, זה יהיה במליאה, ומעל לכול זה יהיה בעם ישראל. חשוב שאתם תדעו: כל רצח נתעב כגון זה, שאיננו מגונה אפילו על-ידי ערפאת, שטביעות האצבעות של ג'בריל רג'וב ניכרות בו, כל רצח כזה רק יחזק ויעמיק את השורשים שלנו בחברון.

אני רוצה להוסיף מלה אחת לאנשי תנועת העבודה. אני אומר זאת באמת, בכנות, מכל הלב. היה פעם איש גדול יוצא תנועת העבודה שהיה נשיא בישראל. באותם ימים, אחרי מאורעות תרפ"ט ואחרי כל המתח שהיה, הוא עצמו, נשיא ישראל, זלמן שז"ר, זיכרוננו לברכה, כתב על חברון ועל האיש העז שבחברון, שאומר: "כחיי אז כחיי עתה", הלוא הוא כלב בן יפונה. והוא אומר את הדברים, ואני רוצה שאנשי תנועת העבודה, כולם, נטמיע את הדברים בתוכנו.

וכך הוא אומר: "לא רבנו משה, לא הכוהן אהרן, רק כלב שגער – – – הוא שראה לפנינו בחברון את ילידי הענק, ולא זע בו לבב, וגם בהיותו בעינם ובהיותם בעיניו רק חגב, רק חגב, האמין בכל לב כי כוחנו הוא רב, ולא נסער. אך עכשיו הוא שנחרד וצעק וזעם ויהס העם – – –"

"הוא גער כי זכר, שאומנם ואכן עצום וחזק הוא העם השכן, וערים לו בצורות וגדולות במאוד וכבד הישימון ועוד רבות בו לצעוד – – – על כן מאיים הוא הריב, ובכי המלינים. אסון בו, קלון בו, בחוץ ובפנים, לכן קם כה נזעם, וכעס וכעס עד הושלך הס, עד כל עם המלינים, הנבוכ, המפורר נדהם מחרדת זה הקול שגער, נדהם ונדם.

"ומאז, בכל עת בכי עוועים ומדנים, ריב אחים במחנה והסתר הפנים צופה ותוהה וזועק בי הלב, אייכה, כלב!"

ושלמה שלנו הוא ממשיך דרכו של כלב. אנחנו נמשיך את דרכו, נעמיק שורש בחברון בניין עדי עד.

הי"ר ד' טל:

תודה רבה.

חברי הכנסת, אנחנו ניגשים להצבעה על הצעתו של חבר הכנסת אורון. מי בעד העברת ההצעה לדיון במליאה – ירים את ידו.

הצבעה

בעד ההצעה לכלול את הנושא בסדר-היום – 5
בעד ההצעה שלא לכלול את הנושא בסדר-היום – רוב
ההצעה שלא לכלול את הנושא בסדר-היום של הכנסת נתקבלה.

היו"ר ד' טל:

מי בעד העברת הדיון לוועדה?

אפי אושעיה (העבודה):

הדיון תם.

היו"ר ד' טל:

חברי הכנסת, צריך להצביע בעד דיון בוועדה. מי בעד העברת הנושא לוועדה?

הצבעה

בעד ההצעה להעביר את הנושא לוועדה – מיעוט
נגד – רוב
ההצעה להעביר את הנושא לוועדה לא נתקבלה.

היו"ר ד' טל:

תודה רבה.

ישיבת הכנסת נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 12:34.